

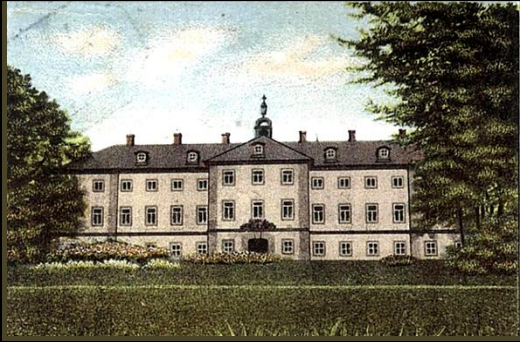
CESTY LIPOVOU

Uplýnulo dlouhých 75 let, kdy z Lipové museli odejít němečtí obyvatelé. Od té doby se pobořilo mnoho staveb, včetně obou zámků, zanedbaly se rybníky i církevní památky. Bez povšimnutí zůstaly také obecní aleje a mnoho jiného. Současné také uplynulo i 30 let naděje, že se velká část, co se poničila, opět obnoví...jde to nesmírně pomalu...

Za 1000 let Lipovou vlastnilo 8 šlechtických rodů. Jako detektivka se spleťtými příběhy vám připadá, když se snažíte mít jasno, jak přechází panství z jednoho významného rodu do druhého. Lipová nebyla nikdy na periferii Českého království ani Rakouska a ani Rakouska-Uherska. Mnozí byste se divili, jak si rakouští císaři vážili nejsevernějšího městyse. Nejen oni, ale i významní vědci, umělci i šlechtici, museli tudy projíždět a jistě se zde i pozastavili. Kdysi, když řeka Labe byla pro mnoho cest velkou překážkou, tak Lipová se nacházela na jedné ze dvou hlavních cest z Prahy do Drážďan. Ta přes Lipovou byla delší, ale přívětivější.

Mnozí ji, před „drsnou“ Krušnohorskou, upřednostňovali. Dalším významným pozitivním vlivem, jak na obyvatele, tak i na samotnou obec, byla její blízkost hranice se Saskem. Do Drážďan to bylo „za rohem“ a i do lužických měst, bývalého českého království Budyšina a Zhořelce, to také nebylo daleko. Za počáteční narušení česko-německých vztahů lze považovat vládu císaře Ferdinanda II. Nadějí byl Josef II. a francouzský císař Napoleon. Pak nadešel r.1875, kdy zemřel poslední korunovaný český král Ferdinand V. Dobrotivý. Tím neformálně české království přestalo existovat a německý živel, který zde žil ve výrazné převaze, v doposud v souladu s respektováním českého království, začal být provokativně ambiciózní v nároku na české území. Přes zrušení Badeniho jazykového zákona, rozpad Rakouska-Uherska, přes sliby a následnou nečinnost Masaryka a Beneše, vše vyvrcholilo připojením k Říši. Odsun byl (snad nebo prozatím) posledním „bojem“ o území českého pohraničí.

MÍSTA v LIPOVÉ

Zámek Salm-Reifferscheidt	Kostel sv. Šimona a Judy	Podstávkový/Obvazcový dům	Kostel Panny Marie Neposkvrněné
			
Je druhým zámek postaveným v Lipové. Nový zámek nechal v letech 1736-39 postavit polní podmaršálek armády Marie Terezie, L.A. Salm-Reifferscheidt. Narodil se zde, na starém zámku, své matce Marii Agnes roz. Slavatové z Chlumu. Jeho rod Lipovou vlastnil bezmála 200 let. Za zcela dokončenou stavbu lze považovat až r.1759. Zámek byl postaven dle kalendáře: 12 komínů/12 měsíců, 52 pokojů/52 týdnů, 365 okenních a dveřních otvorů/ jako dní v roce. V r.1834 byly na zámku provedeny větší opravy. Po okupaci zámek obsadila německá armáda, zřídila si v něm lazaret. Pak sloužil německým dětem k rekreaci. Později zde pobývalo SS. Po válce byl chvíli využíván jako domov důchodců. Po nich se do zámku nastěhovala ČSLA. Nejvíce zámku uškodil čas od opuštění ČSLA tj. od r.1970 do dnešní doby.	V kostele je přes 500 let starý zvon Maria. Je jedním z 13% nezrekvírovaných českých zvonů. V moravských kostelech zůstalo jen 6% všech kostelních zvonů. Zvony byly rozděleny do čtyř kategorií A až D. Klasifikaci prováděly církevní úřady pod dohledem Luftwaffe. Do A patřily zvony bez větší hodnoty, určeny k okamžitému zpracování. B byla první rezerva pro A. C byly s vyšší uměleckou hodnotou, měly zůstat v záloze co nejdéle. V každé farnosti mohl zůstat jeden zvon, zpravidla to byl ten nejmenší a to je osud i zvonu Maria, zařazený do D. Tam také patřily i nejceněnější zvony. Za odebrání zvonů z Lipové odpovídal říšský místodržitel K.Henlein. Vlastník obdržel „Meldebogen“, ve kterém byly uvedeny všechny identifikační údaje, včetně fotografie - lze nalézt v Glockenarchiv Norimberk. Zvony končily svou pouť převážně v Hamburku a Lünenu.	Je architektonickým fenoménem typickým pro oblast nejsevernějších Čech a Horní Lužice. Dům má několik konstrukčních prvků. Světnice je roubená, její stěny tvoří obvod domu a má vlastní základy. Kolem světnice je nezávislá podstavná konstrukce /podstávka/, která objímá /obvazuje/ roubenou světnici a tím odvádí váhu střechy, horního patra, či podkroví do vlastních, na světnici nezávislých, základů. Horní patro je zpravidla hráz-děné, tato konstrukce je převzatá z franských zemí. Její předností je, že nezatežuje tolik základy a snižuje potřebu trámového dřeva. Další její výhodou je monolitní plasticitní soudržnost. Velmi staré a stále obydlené domy mají štít nakloněn nad základnou i o 2m. Bývají také různě pokroucené a vybočené. Podstávkový dům má střechu i části stěn, obloženou břídicí.	Měla by to být dominanta Liščí. Zatím se brání, vzdoruje času a netečnosti živých. Ti co se podíleli na stavbě leží, vlastně neleží, obracejí se v hrobě na hřbitově u kostela. Už nic nemůžou, ani Bůh jim nepomůže. Svět je jiný, člověk spěchá... asi aby byl blíže smrti. I kostelní alej, se 140 let starými stromy, vzdoruje. Společně čekají na zachránce, mají naději. Kaplička Panny Marie (r.1826) na křížovatce je opravená a je krásná. Kostel je z r.1881. Proderte se tím houštěm, tou alejí, kde stromy jsou pamětníky všech obrazů života a skonu. Pohleďte na to torzo lidské lhostejnosti a pak se zamyslete...a ve svém nitru hledejte odpovědi. Co jsme to za lidi, že něco takového vůbec dokážeme připustit. Kdo by si dnes pomyslel, že to byla nejbohatší obec na Šluknovsku.

Pomník padlým v I.sv. válce Lipová	Pomník padlých v I.sv. válce Liščí	Pomník Schillerův	Klášteř Milosrdných sester sv.Kříže
			
Stojí před kostelem sv. Šimona a Judy. Velká deska, plná jmen. Když budete číst pozorně, bude jich 96. V té době měla Lipová 3 091 obyvatel. Tragické následky války se výrazně projeví nejen na životech rodin, ale i na poválečném dění v obci. Situace byla o to horší, že vznikl nový stát a pohraničí stálo na okraji zájmu čs. vlády. Místo, aby se hledaly cesty česko-německého porozumění, docházelo k prohlubování vzájemného neporozumění.	Pomníček 12 mužům z Liščí se nachází za bývalým hřbitovem. Místní muži rukovali do Litoměřic k 9. a do Terezína k 42. pluku. Jednalo se o významné pluky I.sv. války. S jejich hrdinnými činy se můžeme setkat na Piave, Isonzu a také na území dnešního Polska. Je na čase, aby i my v Čechách, uctívali muže, kteří se už domů ke svým rodičům, snoubenkám, manželkám a dětem nikdy nevrátili. Ničení pomníků z I.války je ubohé a primitivní.	J.Ch.F. von Schiller 1759-1805. Německo má nemálo takových umělců, ale jen on svým lidstvem vyniká nade všemi. Voják, spisovatel, básník, dramatik, estetik, historik, obdivovatel Francouzské revoluce. Jedním z nejznámějších jeho děl je Óda na radost, zhudebněná van Beethovenem. Pro nás Čechy je to Triologie o Valdštejnovi. Je stále vzorem ušlechtilého a čestného člověka, proto jeho pomníčky nacházíme nejen u nás, ale po celé Evropě.	Kongregace Milosrdných sester sv.Kříže je relativně „mladá“, vznikla v r.1850 ve Švýcarsku. Již v r.1860 existovala její česká provincie. Je vedena jako církevní vzdělávací ústav pro děvčata v Rakousku-Uhersku, ve správě Litoměřického biskupství s pěti kláštery. V Lipové, Duchcově, Chlumci, Chomutově a Bohosudově. Lipovský klášter byl vystavěn v r. 1877. Matkou představenou byla v r.1887 Fritz Angelina Theresia. Dnes slouží jako DPS.
Bohosudovská Pieta	Letiště	Starý zámek a Pivovar	Starý zámek a Pivovar
			
Symbol největšího lodního neštěstí v Čechách. Jako každý rok, tak i 8.9.1732 se konalo procesí do 90km vzdáleného poutního kostela v Bohosudově. Místo, kam řeholnice z kláštera ve Světcích, ukryla před husity sošku Piety. Část cesty, z Bad Schandau do Ústí 50km, vedla po vodě. Při zpáteční cestě se jedna z přetížených lodí, pod Mariánskou skálou s 63 poutníky, převrátila. 52 jich utonulo. Sousoší je postaveno k 50. výročí smutné události.	Nalézá se na jižním okraji obce, blízko Vlčích pramenů. Jedná se o soukromé sportovní letiště v délce cca 450 m, s travnatou vzletovou a přistávací dráhou o šířce 35 m. Letecká doprava není na území provozována. Letiště není registrováno, a proto není ve smyslu letectvého zákona č. 49/1997 Sb. územně chráněno. Nad územím obce vede letecký mezinárodní koridor. Na území nejsou vyhlášeny zakázané letecké zóny.	Po starém zámku, resp. pivovaru, těžko najdete něco, co by ho jen trochu připomínalo. Jen alej s několika mohutnými pískovcovými sloupky jsou posledními svědky minulosti. Léta tu stály budovy, které přinášely užitek mnoha lidem z Lipové. Ničit a bourat, jedny z mála našich dokonalostí. Nepřestalo se ani po „89“. Lhostejnost k zadarmo nabytému majetku, máme ve svých lebkách zakořeněné od „48“, bez sebemenšího úmyslu to změnit.	Rok 1742 je rok, kdy se původní zámek, společně s přilehlými budovami, přestavil na sýpku, byty a pivovar. Roku 1885 proběhla rekonstrukce pivovaru za účelem zvýšení kapacity. Už v r.1888 je výstava 32.293 hl./rok. Pivo muselo chutnat. Vyváželo se nejen do nejdálších Drážďan, ale díky akvizici Thunů až do USA. V New Yorku byla i značková pivnice. V r.1916 pivovar zaměstnával 45 lidí. Sládkovské tajemství se dědilo v rodě Kubišťů

MÍSTA V OKOLÍ

Zámek ve Šluknově	Muzeum nožů v Mikulášovicích	Jachymova kaple	Tančící menhir
			
Zrekonstruovaný zámek s často obměňovanými vlastivědnými průvodcovskými okruhy a udržovanou zámeckou zahradou, stojí za návštěvu. Řadí se mezi tři nejhezčí zámky na Děčínsku, Benešově a Děčíně. K zámku se váže skutečný příběh. Majitel panství A. Mansfeld zde r.1658 zavraždil svou manželku. Vyšetřování skončilo až v r.1662, smrtí vraha. Z vyšetřování se uchovalo mnoho písemností.	Na obrázku je továrna Mikov, kde se nože stále vyrábějí. Muzeum se nachází v budově Infostřediska v Mikulášovicích. Symbolickým výrobkem je známý malý zavírací nůž rybička. Um nožířských fachmanů nemohl zůstat bez povšimnutí ani u něm. armády. Fmy Frenzel a J.Pilz Sohn, se jako jediné dokázaly vklínit mezi 98 vybraných dodavatelů ze Solingenu. Dnes dodavatel zbraňových nožů pro ČA.	Opuštěná církevní památka na Jachymově vrchu. Jachym byl otcem Marie a dědečkem Ježíše. Úplně totožným zázrakem jako se narodil jeho vnuk, tak se narodila i jeho dcera. A od té doby se to žádná ženě už přes 2000 let „nepřihodilo“... V roce 1914 byla kaple po požáru ještě opravená a doplněna, v pořadí o 14., křížovou cestu šluknovského výběžku.	Menhir (z bretonštiny men/kámen a hir/dlouhý) je kámen svisle zasazený do země. Obvykle beze stop opracování. Nejvíc těchto balvanů - podivínů v ČR najdete na pomezí severních a středních Čech. Má to ale háček. Podle archeologů se nikdy neprokázalo, že by mezi nimi byl opravdový menhir. A to je případ i našeho „průmyslového“ tančícího menhiru na cestě za zajímavým javorem do Rožan.
Třípanský kámen	Severní kámen	Prinz Friedrich August Baude	Skokanské můstky
			
Hraniční kámen tří panství má trojúhelníkový půdorys. Je z r.1750 a na každé jeho straně se nachází erb tehdejšího pronajímatele. JZ strana je s erbem Salm-Reifferscheidtů z Lipové s iniciály: L:G:Z:S (Leopold Graf zu Salm) JV strana je s erbem pánů ze Saly vlastníků Sohlandu s iniciály A:S:V:d:S (August Siegmond V nad der Sahla) SZ strana nese pouze erb Kapituly bautzenské katedrály sv. Petra vlastníků Wehrsdorfu.	Nejsevernější bod republiky se nachází na katastrálním území nejsevernější obce Čech Severní. Je v místě největší možné úhlové vzdálenosti od rovníku u nás - v km 5651,96km. To místo se má nalézat tam, kde je hraniční kámen 2/40. A máme tu problém. Jedna věc je výpočet, druhá je odměření nejsevernějšího bodu. Vypočtené zeměpisné souřadnice jsou: N-51°03'20,53724" E-14°18'56,11809" Teď je na Vás kam bod umístíte, 2/40 to není.	Stojí kousek za hranicemi v Neudorfu. Penzion s 20m rozhlednou a s venkovním posezením, zde stojí již od r.1900. Pojmenována je po posledním a sedmém saském králi F.Augustovi III. V době postavení nebyl ještě králem, stal se jím až r.1904. Vyhlídková plošina je od renovace zakrytá. Kouzlo stylového a útulného horského hostince je pozváním k občerstvení nebo jen k dalekým rozhledům do okolí.	28. října 1928 byl z iniciativy členů místního turistického klubu „Alpenveilchen“ založen lyžařský klub. První skokanský můstek postavili v r.1929 s doskokem cca 11 m. V r.1930 byl postaven nový s 20 m. V r.1972 byl postaven zcela nový, pokrytý plastovými rohožemi, s rekordním doskokem 29m. V r.1975 byl doplněn o můstek pro začátečníky s 12m doskokem. V okolí se nacházejí ještě dvě sjezdovky 400m/800m a běžecké tratě s 50km.

VLASTIVĚDNÉ INFORMACE

Franz Karl August Rziha	Arnaldo Cantani	Ferdinand Kindermann	Jan Jiří Jáchym Slavata z Chlumu
 Franz Karl August RZIHA 29.03.1831 22.06.1897 76 let stavitel - vynálezce	 Arnaldo CANTANI 15.02.1837 30.04.1893 67 let lékař - vědec - senátor	 Jan Ferdinand KINDERMANN 27.09.1740 25.05.1801 60 let pedagog - biskup	 Jan Jiří Jáchym SLAVATA z Chlumu ???.?.1635 01.07.1689 51 let český šlechtic a politik
Stavitel železničních tunelů a žel. tratí v Evropě. Jedna z jeho z nejkrásnějších tratí je z Semmmeringu do Grazu. Vlážek se zde opětovně ztrácí a objevuje v jeho tunelech. Pro děčínáky to jsou tunely pod Ovčí a Červenou skálou a také Sebnitzký semmering je jeho práce. Nelze opomenout tunel na nejvýznamnější trati u nás, Jabluňkovský. Nejnáročnější jeho stavbou byl 10,250km železniční Arlbergský tunel. Jako první na světě na stavbách nahradil dřevěnou výztuhu za kovovou.	Lékařství mu bylo vším. V Čechách se staral o italskou komunitu. Na základě kladných referencí jeho italských přátel byl pozván do Itálie, kde mu bylo uděleno občanství. Také byl jmenován doživotním senátorem. Nedoceněný lékař a vědec. Věřil, že zastavení glykosurie je hlavní metodou kontroly diabetu, což se později potvrdilo. Před r.1922 byla cukrovka chorobou, nad níž lékaři vynášeli jediný verdikt, smrt. Jen naše česká malost nám nedovoluje vzpomenout na tohoto velkého muže.	Litoměřický biskup a také Rytíř ze Schulsteinu. Reformátor školství, zakladatel triviálních škol v monarchii. Stal se důvěrníkem císařovny a také nejvyšším školským dozorcem pro Čechy. Za potlačení náboženských nepokojů na Valašsku byl povýšen do rytířského stavu. Byl „císařským koněm“ Josefa II. v církvi. Proto se na jeho postavení nic nezměnilo ani když se stal členem svobodných zednářů. Kontroverzní biskup neměl zájem na urovnání česko-německých vztahů, spíš je zotřoval.	Od r.1647 studoval u jindřichohradeckých jezuitů, kromě němčiny ovládal latinu, italštinu a španělštinu, česky téměř neuměl. Za krátkou dobu cca 30let, co vlastnil Lipovou, vybudoval zámecký rybník, finančně zajistil kostel a potlačil selské povstání v r.1680. Zemřel ve Veltrusech, na cestě z Teplic do Prahy. Od císařského diplomata J.J.M.Clary-Aldringena vzl tajnou zprávu pro císaře Leopolda I. o postupu Sasů ve válce s Francií. Císařský tajný rada, nejvyšší hofmistr Českého království.
Potoky	Vodní nádrže - rybníky	Důlní a Lomová díla	Stromoví
Liščí potok Pramení v Čechách, východně od Liščí, v Hraňčím lese. Zásobuje svým přítokem vodu v Zámeckém rybníku. Po 7,8km se před Vilémovem vlévá do Vilémovského potoka. Ten pak tvoří st. hranici až k Dolní Poustevně. Tady opouští naše území a stává se už saskou říčkou Sebnitz. V Rathmannsdorfu, za hrází zimního přístavu, se vlévá do Labe. Sohlandský potok Pramení v Čechách jižně pod Liščím vrchem. Je hlavním přítokem Sohlandského rybníka a zároveň je také i přítokem Liščího potoka. Luční potok Pramení v Sasku u kliniky Hohwald (SZ od Severní). Vodoteč je dlouhá 10,4km. Protíná západní část Šluknovského výběžku od severu k jihu. V Dolní Poustevně se vlévá do 13km dlouhého Vilémovského potoka.	Zámecký rybník Vybudován v letech 1675-78 s hloubkou hráze 4m a ploše až 11ha s uprostřed malým ostrůvkem. S torzem Salm-Reifferscheidtského zámku a jeho probouzející se zámeckou zahradou vytváří působivé prostředí pro odpočinek. Vojáci čsl. armády vzpomínají na bohaté každodenní tajné výlovy ryb do všech možných dostupných nádob. Sohlandský rybník Nachází se na cestě do saského Sohlandu. V nedávné době zrekonstruovaný, také se mu říká Gromský rybník. Vodní plocha 2,6ha a hloubka 1,8m. Místo pro odpočinek a setkávání. Lipová je vodní ráj, na každém kroku narazíme na hladinu jedné z 16-ti vodních nádrží. Škoda, že žádná z nich není využita pro letní koupání.	Lomové dílo Blízko letiště je uzavřený lom. Od r.2000 se v něm netěží. V blízkosti se nacházejí haldy kamení a lomová jezera s hloubkou až 20m. Stěny zatopených lomů nejsou stabilní a je nebezpečné je obcházet. Volný přístup k vodě sem láká potápěče. Těžil se zde granodiorit s žilami doleritu. Granodiorit je hlubinná vyvřelá hornina s podstatným množstvím křemene. Je blízký žule/granit, od které je těžko rozeznatelný. Označení zavedl v r.1893 americký geolog F. Becker. Granodiority bývají světle šedé. Spolu s žilami jsou nejrozšířenějšími vyvřelými horninami u nás. Důlní dílo V Liščí se nachází staré důlní dílo, kde se v minulosti prováděla těžba rudy. Na území Farského lesa byly v r.1847 a také v r.1887 učiněny pokusy o dobývání uhlí.	Zámecká alej z r.1726 s 99 stromy vede po hrázi Zámeckého rybníka k silnici Lipová – Lobendava a dále okolo budovy soudu, místa kde stál starý zámek, až k sousoší Piety Sohlandská alej k Sohlandskému rybníku Wehrsdorfská alej na kostelní stezce z Liščí do Wehrsdorfu Lobendavská alej za fotbalovým hřištěm Šenovská alej od kostela, okolo hřbitova Habrová alej v Zámeckém parku Dub pyramidalní: 142 let náhodný semenáč (růstová mutace) roubovaná na klasický dub Lípa srdčitá: 260 let - obvod kmene 6m u kostela - řadí se mezi mohutné stromy Borovice lesní: 150 let starý strom u letiště

Obecní úřad Lipová	Současné pomyslné územní rozdělení Lipové	Soudní okres Hainspach r.1843	Místo starého zámku s lipovou alejí
			
Obecní úřad Lipová č.p. 442 PSČ: 407 81 kontakt: info@lipova.cz www.lipova.cz Obecní knihovna č.p.419 Út 15:30 - 17:30 Informační centrum č.p.424 Podstávkový dům Lipovou lze rozdělit do pěti územních celků: Nová Lipová: od Velkého Šenova, na straně Ludvíkoviček, souběžně s hl. silnicí do centra. Dolní Lipová: od zastávky ČD Lipová dle silnice do centra a směrem k Vlčímu prameni. Horní Lipová: od středu obce k Liščí a státní hranici. Ludvíkovičky: samostatné území mezi Novou Lipovou a Dolní Lipovou. Liščí: samostatně vymezená katastrální obec Autobusové spojení: v obci se nacházejí dvě autobusové zastávky pravidelná linka - v cca 60 min intervalech: Varnsdorf/Rumburk/Jičkov/Šluknov/Velký Šenov /Lipová/Lobendava/Severní Železniční spojení: zastávka Lipová se nachází na železniční trati Šluknov - Dolní Poustevna přes železniční křižovatku Mikulášovice Dolní nádraží po silnici do Ludvíkoviček cca 2km po silnici do OÚ Lipová cca 2,5km	Historie Lipové je úžasné čtení. Nabývání panství, ať dědictvím nebo sňatky, spolu s násilnou katolickou přeměnou jsou dramata na pokračování. Ani období od vzniku republiky do současnosti, není časem poklidu. Je průkazně doloženo, že území dnešní Lipové patřilo českým knížatům už v r.1004... takový text by mohl být v úvodu o obci, ale není. Nebývalá historická soudnost to asi Haňšpachským nedovoluje. Pojmenování obce v českém jazyce je z r.1854, vzniklo na základě platnosti Silvestrovského patentu. První relevantní zápis je z r.1346, kdy se v Míšeňské diecézi uvádí, že Lipová spadá pod Budyšínský děkanát. Další je z r.1355, kdy Karel IV. dává Lipovou v léno Berkovi z Dubé. Při určitém stupni logiky bychom se s důkazy zaručeně dostali i do 10.stol. Jistě bychom našli „nějakého“ českého knížete nebo vojévůdce, jako je např. Wiprecht z Grojče a důkazný argument by byl na světě. Šluknovský výběžek je dlouhodobě vklíněn do území Saska. Byly okamžiky, kdy se některé jeho územní části snažila ČSR s NDR vyměnit. Nejstarší neměnný úsek české hranice měl v r.1815 namále. To když ruský car Alexandr I. opoien vítězstvím nad Napoleonem, na Vídeňském kongresu přemaloval hranice podle toho, v jaké společnosti se předcházející večer bavil. Jednou to bylo v prospěch saského krále, jindy zase z toho profitovali Ha-	bsburkové nebo Prusové. Ke změně české hranice mohlo dojít i po Velké válce, ale to bychom nesměli mít v Paříži sebestředného Beneše. Nedokázal do Versaillské smlouvy prosadit navrácení Lužice, přestože se na ní vztahuje smlouva, která nebyla dodnes formálně zrušena. Zcela nepochopitelné bylo i jeho odmítnutí Kladska v r.43 při jeho návštěvě v Moskvě u Stalina. A protože česká hranice i v r.2021 zůstává neměnná, zůstává i nejsevernější bod Česka tam, kde byl, před I.sv. válkou. Posledními soukromými vlastníky panství Haňšpach byli Thunové. Následně, díky pozemkové reformě, se dostalo do majetku nově vzniklého státu. Jestli někomu nad tím ukápla slza, tak by měl zapátrat v historii. Objevil by, že Thunové byli obyčejní dolnotyrolští „přivandrovalci“. Katoličtí přísluhovači krvavého Ferdinanda II., který z našich zemí vyhnal českou a moravskou šlechtu včetně její inteligence. Jejich majetky se staly, ve jménu katolické církve, majetkem císaře, jenž je bezprostředně svým přísluhovačům, jako byli Thunové, za pakatel odprodal nebo daroval. Takže se vlastně nic nespravedlivého nestalo. Po II.sv.válce přišli jiní „Ferdinandové“, ti už byli českoslovenští a ti nejenom zabírali cizí majetky a vyháněli své občany, ale ve jménu rudých ideí, je zavírali a vraždili. Zcela nepochopitelně i své hrady. Muže a ženy, kteří jako mladí odcházeli na Západní a Východní	frontu, aby bojovali proti nacistům. Absurdně nezemřeli na frontě, ale už v době míru a ve své zemi. Jak rozdílný je přístup dvou národů žijících tisíc let vedle sebe ke svým mužům ve zbraní. Když nacisti si po válce, a to na obou stranách Německa, užíval výjimečných důhodů a pod ochranou německých soudů budoval novou policii a armádu, tak u nás jsme naše muže, kteří proti nim bojovali, popravovali. Historii nám neustále někdo, kdo je zrovna u moci, svým pohledem vysvětluje. Namísto toho, aby nám předkládal doposud utajovaná fakta. Břemeno, které si nejenom Lipová jako pohraniční obec díky nedávné historii nese, nikdo z ní nesundá. Je její součástí. A je velmi obtížné, s odstupem času, mluvit o jedné jediné spravedlnosti-nespravedlnosti. Ani vynášet kategorické soudy nám nepřísluší. Jediné co nám zbývá je, aby si každý z nás, na tak složitou otázku, sám sobě hledal odpověď... Lipová je obcí, kde se historické události významně vryly i do jejího obrazu současnosti. Zanechané stopy minulosti, ty dávné i ty nedávno minulé, nám umožňují se po nich projít v čase. S jistou dávkou představivosti, můžeme tak nahlédnout do života v ní. Největším zlem lidstva je nevzdělanost. Lidé se pak stávají hračkou v rukách kněží a politiků v jejich touze po mamonu a moci...